

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Силабус курсу

" Студії з політичної географії та географічного країнознавства "

Обсяг	Загальна кількість: кредитів 3; годин - 90; залікових модулів - 1; змістовних модулів - 2
Рік	1
Дні, Час, Місце	за розкладом занять
Викладач (і)	Сич Віталій Андрійович, доктор геогр. наук, професор кафедри економічної та соціальної географії і туризму; Кондратюк Іван Іванович, канд. геогр. наук, доцент кафедри економічної та соціальної географії і туризму
Контактний телефон	0482687693
Е-mail:	vitsych@onu.edu.ua
Робоче місце	кафедра економічної та соціальної географії і туризму
Консультації	Очні консультації: вівторок, 14.00-15.00 Онлайн-консультації: ZOOM – понеділок 15.00-15.30 (запрошення надсилається в групу Telegram)

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом. В позааудиторний час студенти зможуть поставити питання під час консультації (вівторок, з 14.00-15.00). Інші види комунікації: група в Telegram, очна та онлайн Zoom-консультації за розкладом.

e-mail: vitsych@onu.edu.ua

телефон: 0482687693

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ (місце даної дисципліни в програмі навчання; мета курсу; тематика)

Предмет вивчення дисципліни - суспільно-географічне дослідження політичних процесів та явищ у зв'язку з іншими складовими життєдіяльності суспільства як на рівні окремих територій, регіонів, країн, - так у світі в цілому..

Мета курсу - є удосконалення та поглиблення теоретичних знань з методології та методики вивчення теоретико-методологічних основ та набуття практичних навичок суспільно-географічних досліджень регіонів і країн світу, а також дослідження сучасних географічних закономірностей політичних процесів та явищ; вивчення умов формування нових напрямків у політико-географічних дослідженнях.

Завдання дисципліни:

- визначити геопросторові особливості географічно-країнознавчих процесів у різних сферах: політичній, економічній, соціальній, історичній, культурній, військовій та ін.;
- вивчити методики комплексного географічно-країнознавчого аналізу територіальних суспільних систем різного просторового рівня (зокрема, локального та регіонального);
- висвітлити сучасні географічно-країнознавчі особливості та фактори їх формування у світі та Європі.

Очікувані результати. Здобувач повинен:

- сутність територіально-політичної організації суспільства;
- особливості сучасної політичної карти світу;
- парадигми і концепції геополітики;
- особливості геополітичної ситуації в окремих регіонах світу;
- суть головних наукових положень географічного країнознавства;

вміти:

- аналізувати територіально-політичні системи різних ієрархічних рівнів;

- використовувати закони геополітики для пояснення сучасних регіональних процесів;
- давати оцінку ролі України у світовому політичному просторі;
- аналізувати географічно-країнознавчі явища та процеси;
- пояснювати особливості та виявляти фактори територіального поширення та геопросторової організації географічно-країнознавчих явищ та процесів.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (16 год.) та практичних занять (14 год.), організації самостійної роботи аспірантів (60 год.).

Основна підготовка аспірантів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета аспірантами під час навчального року. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація Power Point); практичні (практичні роботи); робота з підручниками та науковими журналами (самостійна робота аспірантів).

Перелік тем (загальні блоки)

Змістовний модуль 1. Політична географія та геополітика в сучасній системі географічних знань.

- Тема 1.** Глобалізація сучасних проблем людства.
- Тема 2.** Геополітика – основний розділ політичної географії.
- Тема 3.** Традиційні школи геополітики.
- Тема 4.** Географічне державознавство.
- Тема 5.** Політика, регіоналістика та регіональна політологія.

Змістовний модуль 2. Теоретико-методологічні підходи до географічно-країнознавчих досліджень.

- Тема 6.** Види географічного країнознавства
- Тема 7.** Методи географічно-країнознавчих досліджень.
- Тема 8.** Головні підходи до географічної типології країн світу. Цивілізаційний підхід у географічному країнознавстві.
- Тема 9.** Географічно-країнознавча регіоналізація світу.
- Тема 10.** Перспективи географічно-країнознавчих досліджень в умовах глобалізаційних процесів.

Рекомендована література

1. *Блій Г., Муллер П., Шаблій О.* Географія: світи, регіони, концепти. К. : Либідь, 2004. 740 с.
2. Географічне країнознавство: підручник / Я.Б.Олійник, Б.П.Яценко, О.О.Любіцева; за наук.ред. проф. Я.Б.Олійника. К.: ВПЦ Київський університет», 2016. 911 с
3. Дністрянський М.С. Геополітика: Навчальний посібник. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2011. 436 с.
4. Економічна і соціальна географія країн світу : навч. посібник / за ред.
5. Іщук С.І., Гладкий О.В. Соціальна та економічна географія: теорія і методологія: навч. посіб. К.: Знання, 2015. 335 с.
6. *Книш М. М.* Економічна і соціальна географія країн, що розвиваються. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2006. 264 с.
7. Лукашевич В.М. Глобалістика: Навчальний посібник. Львів: «Новий Світ-2000», 2005. 440 с.
8. *Масляк П. О.* Країнознавство : підручник. К. : Знання, 2008. 292 с.
9. Політична географія і геополітика: Навч. посібник / Б.П.Яценко, В.І.Стафійчук, Ю.С.Брайчевський та ін.; за ред. Б.П.Яценка. К. Либідь, 2007. 255 с.
10. *Ровенчак І. І.* Географія культури : проблеми теорії, методології та методики дослідження : монографія. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2008.
11. *Тойнбі А. Д.* Дослідження історії. К. : Основи, 1995. Т. 1. - 616 с.; Т. 2. - 408 с.
12. *Топчієв О. Г.* Основи суспільної географії : підручник. Одеса : Астропринт, 2009.

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
- Контрольні роботи проводяться за технологіями тестування або надання розгорнутої відповіді на питання, або поєднання декількох видів контролю.

Підсумковий контроль за дисципліною – залік. Залік складає аспірант, який виконав усі обов'язкові види робіт, які передбачаються навчальною програмою дисципліни та під час опанування дисципліни набрав 60 і більше балів.

Поточний контроль										Підсумковий контроль	Сума балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	20	100
5	5	10	10	10	5	5	10	10	10		

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Для аспірантів, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів, ніж мінімум для заліку (60) допускається написання реферату за темами лекційних, практичних занять чи самостійної роботи, за які отримана незадовільна оцінка, або перескладання контрольної роботи, за яку отримана незадовільна оцінка.

Самостійна робота аспірантів.

Робота аспірантів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді тестів, контрольних робіт, колоквиумів і звітів. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання які вимагають від аспіранта систематичну самостійну роботу.